

[Statsministeren]

For så vidt angår spørgsmålet om det amerikanske flys eventuelle atombevæbning vil jeg henvise til forsvarsministerens svar af 3. november 1982 på spørgsmål nr. S 110 her i salen, hvor det af forsvarsministeren blev oplyst, at vore allierede naturligvis fuldt ud er klar over dansk atompolitik og respekterer den.

Den 15. november 1982 og den 4. juli 1983 besvarede forsvarsministeren spørgsmålene nr. S 158 og S 1344 efter tilsvarende retningslinjer. Disse svar gælder naturligvis stadig væk.

Thoft (SF):

Det betyder altså, at regeringen ikke gør sig nogen bestræbelser for at sikre sig, at disse fly ikke medfører atomvåben. Det er lidt underligt at forestille sig, at flyet letter i England og i USA medbringende atomvåben, men når det lander i Rønne på Bornholm, så har det ingen atomvåben længere.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Hr. Thoft oplyser, at det pågældende fly var af typen P-3 Orion, og det er korrekt. Jeg kan føje til, at en tilsvarende flytype anvendes f.eks. af det norske luftvåben. Der er jo næsten ingen flytyper, som ikke under en eller anden form teoretisk ville kunne medføre atomvåben. Men som sagt: vore allierede kender den danske holdning på området, og den er vi ganske overbevist om fuldt ud respekteres.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 61

4) Til udenrigsministeren af:

Thoft (SF):

»Mener udenrigsministeren, at det gavner afspændingsbestræbelserne, når Danmark ensidigt ophører med at respektere de til Sovjet i 1946 af den danske gesandt i Moskva, Th. Døssing, afgivne løfter, som førte til sovjetisk tilbagetrækning fra Bornholm, og hvilke tungtvejende årsager har fået regeringen til at ændre den hidtidige praksis, hvorefter der på Bornholm siden 1946 de facto kun har været stationeret danske styrker under dansk kommando?«

Anden næstformand (Mette Madsen):

Jeg ved godt, det er svært at være ny herinde. Jeg vil gøre opmærksom på, at tryk på knappen er signal til teknikken om, at spørgersens højtaler går på – og det er et signal til formanden om, at man ønsker ordet, når man rækker fingeren i vejret. Vi prøver igen. Vi er tålmodige i en periode med mange nye medlemmer.

Thoft (SF):

Jeg takker for tålmodigheden.

I 1946 udvekslede Danmarks gesandt i Moskva, Th. Døssing, noter med den sovjetiske udenrigsminister. Det hang sammen med tilbagetrækningen af de sovjetiske styrker på Bornholm efter anden verdenskrig.

I den forbindelse blev det fremført, at såfremt Sovjetunionen trak sig tilbage fra Bornholm, ville Danmark »uden nogen som helst deltagelse af fremmede tropper straks ... med egne styrker ... besætte øen Bornholm og dér fuldt ud ... oprette sin egen administration«.

Jeg føler, at der ved den ændring, som sker, når man alligevel lader udenlandske fly i konkrete situationer lande på Bornholm, er tale om en ændret politik.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg tror nok, det spørgsmål, hr. Thoft nu stiller mig, er spørgsmål nr. S 61. Så hvis jeg må have lov til at besvare det nu.

I den note, som den danske gesandt i Moskva, Th. Døssing, i marts 1946 sendte til sin sovjetiske forhandlingspartner, stod der:

»Under henvisning til den forhandling, som jeg havde den ære at føre med Deres Excellence vedrørende øen Bornholm, tillader jeg mig efter ordre fra min regering at meddele Dem, at Danmark uden nogen som helst deltagelse af fremmede tropper straks er i stand til med egne styrker at besætte øen Bornholm og dér fuldt ud at oprette sin egen administration.«

Det er teksten fra 1946. Denne udtalelse har Danmark til enhver tid stået ved. Danmark overtog alene i 1946 uden nogen som helst hjælp af fremmede tropper forsvaret af Bornholm og har dér oprettet og opretholdt en fuldt ud dansk administration. Der er på Bornholm som i resten af Danmark – bortset fra Grønland – kun stationeret danske styr-